

TIL: Alle kommuner i Norge

10.mars 2023

VEDRØRENDE SELVKOSTPRINSIPPET OG BEREGNING AV SELVKOST

1. Innledning. Norges Hytteforbund (NHF) har mottatt en rekke henvendelser fra medlemmer vedrørende vann- og avløpsavgifter og hyttekommuners beregning av selvkost. Forbundet ønsker derfor å få en tilbakemelding fra den enkelte kommune på underliggende spørsmål vedrørende bruk av selvkostprinsippet i beregning av vann- og avløpsavgifter.

2. Dataprogram for selvkost for- og etter kalkyler med oppgave over selvkostfondenes utvikling.

Har kommunen eget opplegg – eller kjøper de tjenestene fra andre – og i tilfelle hvem?

3. For- og etter kalkyler for selvkost

Etter forurensningsforskriften § 16.5 skal det fremlegges en forkalkyle for tre til fem år før gebyrene vedtas. Selvkostforskriften § 8 redegjør for over- og underskudd, som innebærer en sammenligning mellom for- og etter kalkyle. Sammen med for- og etter kalkylene skal det vises hvorledes selvkostfondene utvikles i de aktuelle perioder:

NHF ønsker følgende disse oppstillingene:

- Kommunens for- og etter kalkyler spesifisert for selvkostområdene vann, avløp og renovasjon (VAR) for årene 2017 – 2021 inklusive utviklingen i selvkostfondene
- Kommunen forkalkyler for årene 2022 – 2026
- Prognose for selvkostfond for VAR for årene 2022 – 2026

4. Investeringer som gjelder fremtidige brukere

Kommunene Nissedal og Drangedal tok i 2010 opp problemet med at feltutbygginger, hvor brukerne tilknyttes over en årrekke, ikke kunne realiseres fordi «dagens brukere» ikke kan belastes med andre kapitalkostnader enn hva de selv nyter godt av og kommunene hadde ikke økonomi til å dekke resten. Løsningen kom i Retningslinjene i 2014 og er videreført i selvkostforskriften § 8.

Når regnskapet inneholder alle kapitalkostnader, også de som gjelder fremtidige brukere, mens gebyrene for dagens brukere bare skal dekke deres andel av disse, oppstår et særskilt underskudd. Dette underskuddet skal holdes adskilt fra det ordinære selvkostresultatet. Mens det ordinære selvkostresultatet skal utlignes innen fem år, kan det særskilte underskuddet fremføres uavhengig av denne tidsfristen. Etter hvert som nye tilknytninger skjer, legges så deler av underskuddet inn i selvkostkalkylene inntil plantallet for prosjektet er nådd.

a) Har kommunen slike prosjekter, i tilfelle:

1. Gjelder det vann eller avløp eller begge?
2. Hvor mange er tilknyttet i dag?
3. Hva er plantallet for maksimale tilknytninger?
4. Hvordan antas tilknytningene å fordele seg over årene inntil plantallet er nådd?
5. Hva er investeringsbeløpet?
6. Er det forutsatt/planlagt ytterligere investeringer – og i tilfelle hvor mye?
7. Hvilken avskrivningsperiode brukes for de forskjellige komponenter?

- b) Hvordan håndterer kommunen fremføring av slike særskilte underskudd?
- c) En er kjent med at noen kommuner har vedtatt å endre fem års fristen i selvkostforskriften § 8 til 15 år.
  - 1. Er dette tilfelle i deres kommune?
  - 2. I så fall: hvor kommer anvisningen på at slikt er tillatt fra?

5. Tilknytningsgebyr

- a) Har kommunen differensierte tilknytningsgebyr for ulike sakstyper og hva utgjør disse? (Sakstyper: vann hytter, vann fastboende, vann industri/næring, vann jordbruk osv.)
- b) Hvis så er tilfelle: hva er årsakene til dette?

6. Årsgebyr

- a) Har kommunen delt årsgebyret i fast og variabel del?
- b) Hvilke kostnadselementer skal det faste gebyret dekke?

7. Krysssubsidiering

Norges Hytteforbund vil i etterkant av denne undersøkelse gå nærmere inn på dette emnet, begrenset til de kommuner hvor resultatene av nærværende undersøkelse gir grunn til å sjekke ut om dette kan være tilfelle.

8. Svarfrist

Av hensyn til den videre saksbehandling ber NHF om tilbakemelding innen den 1. april.

Vennlig hilsen
For Norges Hytteforbund

Trond G Hagen
Styreleder
Trond.hagen@hytteforbund.no
Mobil nr.: +47 905 46 528